

TELEGRAPFUL ROMANU

Telegraful ese de două ori pre septemana:
Duminică și Joi. — Prenumeratua se
face în Sabiu la expeditia foie, pre afara la
c. r. poste cu bani zat' prin scisorii francate,
adresate către expeditia. Pretiul prenumera-
tionei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 72.

ANULU XXII.

Sabiu in 1224 Septembre 1874.

tră celalte părți ale Transilvaniei și pentru pro-
vinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. ieră pre
o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tieri
streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se plătesc pentru întâi'a ora
eu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/4 cr.
si pentru a trei'a repetie cu 3 1/4 cr. v. a.

Nr. 2290 scol.

Cătra Parintii Protopopii și Ad- ministratori protopopesci că In- spectori districtuali de scole.

Fiindu ca se apropia 1 Octobre st. v. 1874 cându are a se incepe invietimentulu in tōte scōele nōstre confessionali, pentru aceea a aflatu consistoriul nostru archidiecesanu a resuscită si a ve aduce din nou la cūnoscintia ordinatiunea Consistoriale dto 13 Septembre 1873 Nr. 1711, precum si cea dto 19 Ianuariu 1874 Nr. 2379 1873 facendu-ve de cea mai strensa datoria a avea acestea ordinatiuni in inaintea ochilor, a urmā in tocma si a staru cu tōte medilōcele, că delatărându-se tōte pedecile tōte defectele invietimentulu sa prosperedie.

Sabiu din siedint'a consistoriale tienuta in 6 Sept. 1874.

Nicolau Popa,
Archimandritu si Vic. AEppescu.

A r a d u 22 Septembvre. Eri sér'a la 5 1/2 ore a sositu Maj. Sea Regele aici. La gara a fostu intempinatu de generalitate, de deputatiunile clerurilor, comitatului si cetătiei. Dupa ce a trecutu Maj. Sea compania de onore in revista a primitu omagiele cetătiei prin primariulu Vörös. Sosindu Maj. Sea in localulu preparatu de primire, in casele comitatului se presentara numai decătu deputatiunea comit. Aradului si Temisiorei, reprezentantii clerurilor. La 7 ore a fostu masa de 72 persone. In acel'a-si tempu s'a inceputu iluminatiunea cea splandida si mai tardiu conductulu de 1000 de facle. Cetatea este decorata cu flamuri.

Archidieces'a a fostu reprezentata in deputatiunea clerului gr. or. prin P. Archimandritu Nicolau Popa.

Sabiu in 23 Septembvre.

Eri a fostu adunarea generale a scaunului Sabiuului, un'a din cele mai bine cercetate de cându ne aducemu minte.

Numerulu obiectelor puse la ordinea dilei au fostu putiene, putem dice, ca a fostu numai unulu si adeca rescriptulu ministeriale in cestiunea arondărei municipielor.

Fiindu adunarea a fostu alăsa acum de nou, asiā mai intăiu a trebuitu sa se verifice membrii ei. Dupa deschiderea adunării a urmatu asiā déra verificarea mai intăiu. Indata la verificare, s'a aratatu ca in adunare esista două partide marcate, pre cari le putem numi pre cea a sasilor si cea a românilor. Majoritatea, multiamita interpretatiunei statutului provisoriu, o facu sasii, pentru ca densii, concurgu cu atâtii deputati din cetatea Sabiuului, căti dà municipiulu scaunulu intregu. Majoritatea s'a si folositu de puterea ei, căci fără de nici o consideratiune la reflexiunile minoritătiei se dechiară contra verificării membrilor alesi : El. Macelariu, Iuliu Bardosi si Basil. Petri, sub cuventu ca acesti nu suntu alegatori in scaunu. Dupa o desbatere scurta, in carea de o parte se arata ca respectivii că alegatori, in intielesu mai largu, au dreptulu electoralu passivu ori unde in tiéra, iéra de ceea-lalta se sustine ca alegatorii sa exerceziedie dreptulu acest'a in scaunu pentru că sa se pote bucură de dreptulu passivu de alegere, — se incheia pertractarea ob-

jectului cu resultatulu de mai susu cu aceea ca deputatulu Bolog'a care spriginișe propunerea că sa se sacrifice membrii deficulati, insinuă votu separatu.

Dupa aceste se propune din partea presidiului alegerea comissiunei carea se si intemplă.

Inainte de a trece mai departe la provocarea presidiului, membrii cei noi alesi depunu juramentulu, fia-care in limb'a sea materna.

In fine vine la desbatere objectul celu mai insemnatu, rescriptulu ministerialu in cestiunea arondărei municipielor. Acestu rescriptu arata ca la arondare procede regimulu dupa potint'a cercurilor de a tiené oficialii loru din 10% de dare, date de statu spre scopulu acest'a, la ce se mai pote adauge o repartitiune de alte 10%. Déca cu aceste modalităti nu se pote sustine unu cercu atunci se imparte la alte. Specialu la scaunulu Sabiuului se face prin rescriptu intrebarea, déca este scaunulu aplecatu a se impreună cu scaunulu Nocrichiului, Mercurei, Sebeșului, cu unele comune din comitatele Albei-superioare si inferioare si cu orașul Ogn'a.

Abia a fostu terminata cestirea rescriptului si deputatulu Bruckner ia cuventul spre a face propunerea că rescriptulu ministerialu sa se ia numai decătu in desbatere meritória, la care densulu a si pregatit unu respușu, care crede ca va fi acceptat de intrég'a adunare. Dr. Racuciu propune transpunerea rescriptului comisiunei alese din sinulu adunării spre desbatere seriosa si referare la tempulu seu si si baséza propunerea pre §. 4 alu regulamentului de afaceri, dupa care tōte cestiunile momentóse au a se desbate mai intăiu de comitetu.

Propunerea cea dintăiu e spriginita de dep. Schneider, Czekelei si Klein, cea de a dou'a de dep. Békési, Schreiber si Bolog'a. Propunerile se punu la votu. Mai intăiu a deputatului Racuciu, inse nefindu certitudinea destulu de mare, déca prin sculare s'a votatu pentru seu contr'a, se cere votare nominala. Resultatulu votarei acestei a a fostu respingerea propunerei lui Dr. Racuciu. Urméza insinuarea unui alu doilea votu separatu din partea Drului Racuciu.

Trebua sa amintim ca dep. Malmer a facutu mai nainte o propunere conditiunata si adeca, déca se va vedé ca propunerea lui Bruckner nu pote ajunge unanimitate atunci sa se dea rescriptulu si propunerea lui Bruckner comitetului, pentru ca aru dorí, că nu celu dintăiu conclusu alu acestei adunări noue sa fia unu conclusu desagiu, ci déca s'aru puté face o intielegere, ceea ce se va respunde la rescriptulu ministerialu, sa fia unu votu alu intregei adunări.

Fiindu ca propunerea lui Bruckner s'a fostu primitu se incepe desbaterea meritória. Propunetoiu dupa o scurta motivare si ceterse projec-
tulu seu de respușu la rescriptulu ministrului si lu recomenda spre primire en bloc. Primirea en bloc se combate acum de dep. I. Hani'a, Bolog'a, Schreiber, Bekesi, Romanu si Pop'a si e primita de Schochterus si altii din majoritate.

Inimile incepuse a se inferbentă binisioru, si desbaterea promitea a fi interesanta, cându dep. Malmer pro-

pune din nou transpunerea rescriptului min. si a projectului de respușu comisiunei alese din adunare, ceea ce in fine se primi. — Deputatulu Bolog'a constată, ca dlul B. Petri este trecutu in conscriptiunea cetătiei Sabiuului că alegatoriu si propune din nou verificarea acestui a; ceea ce se si face. Cu acésta se incheia siedint'a.

Cestiunea Lectorilor.

(VI) In secululu 15 si pe la inceputul seculului 16 se pregatesc lucruri mari, care aveau sa dee tempului urmatoru o fatia si o directiune nouă. Cruciale din evulu mediu, — contactulu apusului cu orientulu — avura de urmare mai tardiu renascerea scientiilor si artei clasice. Spiritele vinu intr'o miscare via, inimile se aprindu in fati'a memorabilei reformatiuni, care fu numai o consequentia logica a stărilor corupte in biseric'a apusena ; feudalismulu incepe sa decada si in loculu organismelor distruse vinu forme noue de viață.

Descoperirea Americei cade că unu fermentu in viația de pâna aci.

Preste oceanu venea la Europa o massa colosală de aur si argintu. Acesta inmultire a metalului nobilu, si esplorarea băilor bogate din centrulu Europei, dedera economiei banilor si estindere mai mare. Economia banilor alungă economia naturale de pre tōte terenele si dede capitalului o capacitate de venit si o mobilitate mai mare. Banulu devine unu medilocu generalu de comunicatiune ; este torintele comunicatiunei, in care pote sa intre si sa iese productiunea la ori-ce locu.

Pretiurile de schimbă pentru comorile lumei celei noue trebuiā sa fia produse din tempulu vechiu. Consumatiunea si productiunea se sporira in mesura egale, pentru ca se inmultira si trebuintele. Comunicatiunea ce creștea sparge barierile sele de pâna aci si comerciul se silesce a se preface in comerciu universalu. Estinderea commerciului radică si valorea activitătiei industriale.

Comerciul parasindu drumurile cele vechi produse o schimbare esențială in piatiele mari de comerciu si acésta impregiurare schimbă si relatiunile si modulu de producție parte prin materiale crude transatlantice, parte prin economia banilor si, prin intreprinderile mari, cari incepusera a se desvoltă cu incetul. Relatiunile intre capitalu si munca se alterara cu totul.

Capitalulu devenindu mai mobilu nesuia către o libertate mai mare, dara aceste momente se ivira numai ici pre cole, pentru ca pamentul era totu legatu si neculu feudal nu potu cadé dintr'o lovitura. Dara tocma schimbarea directiunei in economia națiunale pregăti spargerea acestui necsu afurisit u si subsapă temeliele feudalismului.

Comerciul si industri'a nefindu atât de restrense cum era pamentul prin institutiunile feudale — potura inaintă, dara pre cătu se ajungeau mai multe rezultate in acésta privintia, pre atât se si ivi mai tare in raporturile economice o neegalitate, care din ce in ce fiindu totu mai semtită trebuiā sa aduca o reforma definitiva.

Pre cându capitalulu progresá tra-

gându folose din miscarea viua a economiei, munc'a nu putea sa tienă pasiū egal in desvoltare. La cultur'a pamantului ea era impededata prin servitute si lipsa de emigratiune libera si prin multele robote ce datorau tierenii domnilor loru. S'a inceputu ce e dreptu a se introduce si aici anumite interese in bani in loculu birurilor cari pâna aci se prestau in naturalie, dara posessiunea tierenilor trebuiā sa fia nedespărtivera pentru a putea garantă solvirea birurilor grele ce apesau pre umerii loru, la domnii pamanteni.

In productiunea industriale intrevine mai alesu prin influența a doue momente o schimbare insemnată. Regulamentele vechi ale corporatiunilor din momentul in care cadină marginile consumatiunei si productiunei locale nu mai poteau sa fia corespondiente, dara fiindu ca ómenii tieneau strengu la forme ereditate dela antecesorii loru — ei nu cunoșcera necesitatea de a le substitui pre acele prin institutiuni nove, cari sa corespunda recerintelor din tempulu in care traiau. Exclusivitatea acésta impededă progresul generalu si intinsiv alu industriei.

Ce privese cele-lalte doue momente, intreprinderea mare sta facia in facia cu industria mica. In cea dinătăiu capitalulu se desparte in relatiunile sele personali de munca, la acésta (capitalulu) vine intr'o legatura mai intima. Aici jace punctul greutătiei in capacitatea personale, acolo in posessiunea obiectiva. Astfelui se inaltă industriasiulu de o parte la capitalistu, intreprinditoru mare, iéra de alta parte deveni lucratoru in intielesulu strengu alu cuventului. Industriasiulu seu meseriasiulu avea lipsa de multa potere de lucru ; elu nu potea sta într'unu raportu atât de intimu cum era d. e. raportulu intre maestru si sodalu in evulu mediu, pre tempulu cându institutiunea corporativa era in flórea ei, — raportulu loru reciprocu economicu se regulă pre basea economică, dupa inbiere si cautare. —

Intreprinderea industriasilor mici incepù cu capitalulu celu mare luptă concurentiei, care in rezultatele ei din urma trebuu sa devina fatală pentru industria mica, pentru ca acésta era avisata la poterile sele proprii si afara de acesta spiritul de asociatii, care a promovat multi bunastarea industrialilor in evulu mediu, s'a stensu in furtunele si miseriile ce le au adusu seculii 16 si 17. —

Colosmonostor 31 Aug. 1874.

Stimabilului meu amicu Maçd in Resinari.

Departatul de tine, scumpulu meu, voi a sacrifică unele momente pentru imprimirea promisiunile date in óra despartirei. Credu, ca in acordu cu mine nu ai află interesu in descrierea cetătiei foste capitale a patriei nōstre, Clusiu, cu stradele lui largi, cu edificiile mari, dara nici nu te va alteră că pre mine surzuitur'a dela ciobotele husaresci, nici fremetulu acru si atacatoriu alu rochiilor lungi de mătase, ce văjăiescă maturându lăspedile patrate ale trotorelor, — unu lucru ce dovedesce, ca aci inca nu a ajunsu tiepetulu bietului tieranu, ce si plângă trecutulu si si teme viitoriulu amenintiatoriu, nici sunetulu tângitoriu alu vistieriei statului. Ce-va de mare interesu amu aflatu pentru tine in mu-

seulu numismaticu — demnu de vediutu pentru fia-care fiu alu patriei — unde intre multele remasitie istorice adeca: monete vechi, vase, rebusite de calaritu si resboiu ale regilor si principilor magiari, se afla si cutitulu „hotiului“ românu Closic'a, care s'a incercat sa dejuge pre tieni dela carulu feudalismului domnescu, dara a patit'o cu capulu.

Gradin'a de botanica a liceului cat. inca mi-a atrasu atentiu, o amu cautatu si gasit, dura fiindu singuru, tempulu nourosu, directorulu reu dispusu, la unu singuru „Mitakarsz?“ mi-amu intorsu fati'a si amu tulit', fara de a mai privi indereptu. M'amu retrasu, si asiá me retragu si cu descrierea mea din larm'a platiului clusianu, contempinatu de fetie frumose si fermecatorie de departe, de sunete neintielese de mine, prin o strada lunga peccatu e de lungu numele locului destinatiunei mele — Colosmonosturulu, care nu e alt'a, decat o continuare a acestei strate in o lungime de $\frac{1}{8}$ miluri, se pote privi ca unu maieru seu suburbii alu cetătie, si e locuitu in parte mare de români, pre carii i cunosci numai dupa limba; in portulu esterioru inse gasesci, ciobota, ismenele largi, 3 urme in diametru si ciuperc'a pre capu.

Misiunea mea, dupa cum scii, e de a asculta cursulu supletoriu de agricultura la institutulu de aceea-si specie infinitatiu pre hotarulu acestei comune. Credu a-ti face bune servicie prin descrierea intocmirei si organisatiunei interne si externe a acestui institutu, care in prim'a linia e adi chiamatu a radicá starea trista si decadiuta a betilor economi de pamant; astadi dicu, cându recerintele sociali-economice suntu atât de multe si complicate, numerulu si feliulu lipselor si trebuinilor cuotidiane ale individului cătu si societătiei se urca si amplifica analogu cu progresarea omenimei in cultur'a si civilisatiunea moderna; iéra pamentulu, mam'a nostra nutritória din di in di ne detrage bunatatile senului seu, că semnu, ca nu ingrigim din destulu de buna-starea si ameliorarea esistintiei ei. Sa te conduce dura stimabile, la acelui institutu.

Inainte de a intrá in Colosm. o carare curba pre fati'a nordica a colinei drepte — dupa cursulu Someșului — conduce la unu edificiu pomposu cu o radicatura, care cu fruntea

marétiu privesce preste cîmpie dimprejur asemenea unui beliduce istetiu si inteleptu preste armat'a sea — cu aceea deosebire, ca devis'a lui, expresa in inscriptiunea „gazdaság tan-intézet“ nu e devastatiune, nici mórte, ci inbeliugare si vietia. Acestu edificiu cuprinde institutulu de agricultura. Institutulu consta din unu internat de 60 elevi, dintre cari 36 pre spesiale statului si 24 pre lângă o plata anuala de 150 fl. v. a. pentru con-victu. Invetiamentulu e impartit in trei cursuri de căte unu anu. si asia vinu pre fia-care anu căte 20 elevi internisti, iéra că esternisti pre spesale proprie, pre lângă unu didactru de 20 fl. v. a. dupa impregiurari unu numeru nefotaritu. Condițiile de primire: cunoscent'a perfecta a limbii magiare si testimoniu de absolvirea a 6 clase gimnasiali seu 4 reali. O condițiune grea cea dintâi, a cărei urmări se vedu intr'aceea ca numai 2 români cercetădă toti trei cursurile. Salele de locuitu suntu cu dormitorie ceea ce e contr'a prescriptelor igiene. Scopulu pote fi bunu, deca e economia. Obiectele de invetiamentu suntu urmatorele: economia cîmpului, horticultur'a, silvicultur'a, vieritului, fizica si chemia, matematica si geometria, zoolog'a si chirurgia (cu desebita privire la prasirea si ingrigirea animalelor de casa) botanic'a si mineralogia, cultur'a pescilor, albinelor si vermilor de matase, masinologia, legile si statistic'a agraria. Obiectele acestea suntu impartite in unu planu specialu de invetiamentu pre cele trei cursuri anuale, in care pentru elevii cursului primu suntu otarite cele 4 dintâi, cari li se predau in modu intuitiv practicu pre cîmpu in via si gradina, — dedarea la munca, la amanuarea plugului, grapei si altoru masini de agricultura, a sapiei, greblei, cutitului si fîrfeclorii in gradina e ocupatiunea loru principală; de aceea ei nici nu se bucura de feriele de véra. Prelegerile teoretice-sistematische suntu rezervate celor'a-lalte 2 cursuri.

Invetiamentulu e condusu de 12 profesori de specialitate — partea cea mai mare germani, cei'a-lalti unguri, — români se vede, ca nu se gasescu in Transilvani'a.*). Activitatea practica a acestui institutu se estinde pre unu teritoriu de 700 jugere pamentu, unu

Omenii nostrii de specialitatea acest'a suntu siliti a trece in România.

Vars'o dar', că sa potu dice,
Ca chiamarea mi-amu plinitu,
Si atunci'a eu ferice
Prin amore-amu devenit.

I. B....

Desvoltarea simtiului religiosu in elevi.

(Elaboratu pentru conferint'a invetiatorésca.)

Cultur'a mintiei, deca nu e impreunata cu cultur'a animei, nu numai ca nu are nici unu pretiu, ci este chiaru desavantagiósa pentru societatea omenescă. Omulu neiscusitu, fia cultur'a animei sele cătu de neglésa, elu este si in facerea de rele mai putieni dibaci si prestéza mai putieni; pre cîndu omulu lipsitu de cultur'a morale pre cătu posedo o cultura intelectuale mai inalta, pre atâtui comite si peccatulu cu mai multa rafinaria, este prin urmare cu atâtui mai periculosu pentru genul omenescu. Ce e dreptu, pedagogia pre basea progresului facutu de antropologia ne aréta in teoria, ca omulu devine omu, numai cîndu spiritul seu se va desvoltá armonicu in tota tei sferele activitathei sele: in sfer'a mintiei si a cugetelor, in sfer'a animei (fantasiei) seu a simtiemelilor si in sfer'a vointiei seu a nisuntielor; — vedemu inse cu dorere, ca in pracsia invetiamentulu a luatu o directiune, ce produce capete unilaterali, dandu elevului ocasiune, spre a-si desvoltá numai cugetele, iéra simtiem-

bunu alu bisericiei cat, din a cărui interese se sustine liceulu si internatul cat. din Clusiu. Acestu bunu e arendat de regimul pre 30 de ani cu căte 4000 fl. pre anu pentru institutulu de agricultura. Acestea suntu datele, ce le-amu potutu capetá eu pre tempulu fierilor, si din care voi a-ti face si tie o icóna a acestui institutu patrioticu. O icóna, stimabile, pre cătu de imbucurătoria pentru unu patriotu, pre atâtui de trista pentru unu românu, care comparându spesale enormi, ce le varsa statulu pentru susținerea unui astu-feliu de institutu folositoriu, cu numerulu elevilor agricultori români (2 la numeru) se vede atâtui de neindreptatit chiaru si acolo, unde contribuie cu dinariulu seu castigatu prin munca si sudore.

Nu voi sa aruncu pétri'a asupr'a nimenui, căci nu cunoscu caus'a reului — e regimul seu nepasarea tenerilor români; un'a inse o vedu, căci o amu semtitu, si adeca, netolerant'a si eschisivismul magiaru — dorint'a si tendint'a de magiarisare. Unu exemplu: La cursulu de agricultura suntu 13 români si 17 unguri, (cesti din urma toti pre spesale statului, noi o parte mare pre spesale propriu.) Dupa mai multe rogări si caciuliri amu esoperatu, că celu putieni gradinariu, carele e germânu si vorbesce reu ungheresce, sa ne esplice românilor baremu $\frac{1}{4}$ de óra in limb'a germana, din considerare, ca o pricepemt toti, iera cea magiara fiindu in formatiune terminologica continua mai nici ungherii n'pricepu. Ni-a si succesu pre o prelegere, dura a dôu'a n'a mai incercat temendu-si pânea. Se vede, ca dlu igazgatoia suflatu ce-va la urechie. Dara omulu de omenia si caracteru in gradin'a scólei 'si face detorint'a in modu practicu spre mânăgierea nostra. Teoria o gasim si acasa,

Amu atinsu fratele meu, cursulu supletoriu de agricultura, pre care l'a deschisu Inaltulu ministeriu de culte pentru invetiatorii din patria, la care m'a tramisu si pre mine nobil'a comună, in care servescu, pre spesale ei.

Te va interesá a cunoscere intocmirea, că sa-ti poti inchipi, cam cătu de luminati, practici si frisati sufletește se voru intorice invetiatorii români la comunele loru dela vatr'a milei si inteleptiunei din Colosmonosturu. Propunerile se restrângu pre lângă ramii de agricultura adeca: economia cîmpului, gradinarit, vierit, albinarit si cul-

tur'a vitelor, cari se predau 4 óre inainte de prândiu; iera dupa prândiu, studie intuitive practice in gradina, via, cîmpu si masinariile de agricultura — firesce numai in limb'a magiara.

Treispredejce invetiatori români insa suntu chiamati, dupa cum vedu eu, că sa capete gustu pentru invetirea limbii magiare, căci altcum nu-mi potu explicá neindurarea regimului si organelor lui facia de 13 fi ai patrei, cari parte mare pre spesale loru si a comunelor au alergat la caminu luminarii, si aci cu gurile cascate si cu urechile bombardate de sunete neintielese 'si cheltuesc banii si 'si perdu tempulu fara de a pute trage folosu din eruditu profesorilor. N'amu priceputu, nici simtitu vaetele si strigările romanilor asupr'a nedrepătăii regimului nostru pâna acum, cîndu amu vediutu, că la unu institutu alu uei tieri locuite in mare parte de romani intre 12 profesori sa nu fia unul, care sa cunoscă limb'a acelu poporu. O ignorantia de totu, ce se mai poté numi dreptu si dreptate in lume, cîndu unu regim incarca mereu cu sute de greutăti pre unu poporu, iera de alta parte i inchide usi'a, ce-lu conduce la inbunatirea stărei lui. Unu astu-feliu de institutu agronomic ar trebuí sa fia asilul a sute de tineri economi, cari sa invetie indemnându si pre alti a 'si cultivă gradinile, viile si cîmpurile loru mai bine si cu succesu, din care aru urmă unu statu in floritoriu cu muncitori harnici, intelepti si bogati. Zadarnice vaetele, deserte strigările si dorintele — suntu avisati la noi si puterile noastre, la cunoscute dicala: Ajutati si 'ti-va ajută Ddieu. Cu acestea, scumpul meu, in anim'a-mi mahnită 'mi ajutu si eu in starea mea de astadi la cursulu de agricultura. Resfoiesc opurile germane de specialitate, alergu in gradin'a institutui, la edificiul masinariilor de agricultura, la grajdulu vitelor de munca, me uitu, vedu, combinediu, si 'mi facu judecata dupa cele cete. Mi vei permite a-ti descoperi si tie unele din experintele si parerile mele, că parte intregitoria la icóna, ce ti-o amu datu despre institutu. Gradin'a institutui cuprinde unu locu c'amu de 4 jugere, a cărui margine stânga e atinsa de undele Somesului, iera prin partea dréptă strabate unu pareu, care se imprena, cu acel'a mai josu. Aceste ape causă o umedala continua si aru vatemă productivitatea, deca sciintia

entiosu, decat a acel'a: cum s'arupotea desvoltá simtiulu religiosu?

Eu voi cumpani acesta intrebare in conferint'a de fatia si voi arata, cum are a se escita si cum si prin ce are a se nutri simtiulu religiosu. Inainte de a face acesta incercare, fia-mi iertatu, a definii notiunea religiunei.

Religiunea seu simtiulu religiosu este consciintia de Ddieu si dependint'a dela elu. Nu acel'a e religiosu, carele are cea mai multa scientia despre Ddieu si scie sa vorbesca multi si frumosu despre ce e divinu; ci acel'a, carele se sfiese a face si ce e mai putieni in contr'a consciintiei si carele nisuesce a vietui neintreruptu in amare. „A fantasá devotu este mai usioru că a face bine“ dice Lessing. Intre religiune si teologia este o deosebire esentiale: religiunea e unu simtiu internum, si cum amu mai disu, e consciintia de Ddieu si de dependint'a dela elu; teologia face reflexiuni despre simtiulu religiosu, lu trage inaintea forului de cugetare si-lu ilumina cu intiegint'a. Ea — teologia — forméza simtiulu religiosu in dogma si-dà prin aceea unu corpu esternu. Cei mai multi invetiatori de religiune de astadi s'arupotea numi mai cu dreptu invetiatori de teologia. Religiositatea unei scóle seu sporiulu, ce l'a facutu o scóla in religiune, eu nu l'asi judecă dupa respunsulu elevilor atât'a, cătu

EGISIGRA.

Rugaciunea unui invetiatoriu.

Domne-asulta, preapointe!

Preainalte creatoru!

— Rugaciunea mea ferbinte,
Ce cadiendu la tine 'mploru.

Dar' me'nvétia toto-data,
Ce sa ceru mai potrivitu,
Cá, primindu eu, dulce tata,
Sa devinu mai fericitu.

Cere-voiu avere mare,
Cá sa fiu unu Cresu bogatu?
— Nu, căci sciu eu sörtea, care
P'acelu Cresu l'a 'ntempinatu.

Sa ceru rangu, nobilitate,
Sa fiu rege, imperatu?
— Tôte'n lume suntu desierte,
Suntu suspine si 'n palatu.

Séu inalta 'nvetiatura
Cá sa 'ntrecu pre ai mei frati?
— Câte rele se facura
Chiaru de cei mai invetiat!

Dă-mi dar' anima curata,
Vérsa 'n ea a mōrea ta;
Cáci ea singura mi-arata
Calea, ce amu a urmá.
Fără ea n'are valóre
Versulu meu de 'nvetiaturu,
"Sum arama sunatória
Si chimvalu resonatori."

n'aru sci pune stavila astorul feliu de obstacule prin sianturi adânci, prin canaluri si prin radicarea straturilor. E unu ce farmecatoriu a intră într-o gradina asiá tinera — caci ce suntu 4 ani în vieti'a unei gradini — si totusi a intempiñat atati pomisiori fragiedi, cultivati prin maestri'a gradinariului dupa deosebitele sisteme si metode statorite de sciintia in feliuri de forme si combinatuni, ce farmeca gustulu si ochiul. Aci unu cercu de merisiori oculati, ce 'si intindu cracutiele orizontalu pre fire de drotu — form'a disa pamlette, — in mediloci perisiori ultoiti unii prin imbinare, altii prin copulatiune si desvoltati prin o taiere maestrata in form'a unei piramide; mai departe unu siru de peri ultoiti in trupina de gutui, deosebite soiuri de pruni, ciresi, isimi si feliuri de ultoiti din patria si din afara, a caroru pretiu astadi se sue la sute florini.

(Va urmá)

Varietati.

* * Locutiint'a c. r. din Zar'a (Dalmatia) comunica consistoriului nostru archidiecesanu unu concursu pentru ocuparea a douoru locuri de profesori la institutulu gr. or. teologicu de acolo. La postulu primu se cere unu profesoru de catechetica, pedagogica si de limb'a greca si bisericcesca-slavéna; la alu doilea se cauta unu profesoru de dogmatica, omiletica si teolog'a morale. Cu fia care din posturile aceste este impreunatu unu salarju de 840 fl. v. a. si 200 fl. adausu dupa servituu. Se cere dela concurrenti sa instrueze cererile loru cu atestate despre purtare nepatata, morala si politica, despre absolvarea unui gimnasiu completu si a unui cursu completu de teologia gr. or. in unu institutu bine organisatu; potu fi concurrentii preoti seu laici. Esamenulu concursuale va fi in 5 Octobre a. c. in Inst. teologicu gr. or. din Zara. Acei ce voru proba ca au prelesu cu succesu bunu seu au edatu vre-unu opu teologicu bunu suntu despensati dela depunerea esamenului.

* * (De la teatrul român.) Societatea teatrala româna execută Dumineca trecuta alte trei representatiuni. Pies'a dintâi „Vladutiu mamei”, ne infatisia pre unu scolaru resfatiatu, care voia sa-si ia de

dupa comportarea loru. „Dreptu aceea din rodurile loru ve-ti cunoscce pre ei” (Mat. 7, 20).

Aru fi dura tare gresitu, deca invetiatoriulu aru implea capulu elevului cu dogme invetiate de rostu si cu acest'a aru crede, ca l'a facutu religiosu. Precum la cultur'a mintiei: intâi ide'a, apoi numirea; asiá la cultur'a religiosa: intâi simtiulu destepitat, apoi imbracarea lui in cuvinte: dogm'a. Religiunea nu se poate baga in spiritulu elevului de dinafara, nu i se poate demustra prin arguminte ratiunali, caci ea este unu lucru alu animi. Ea ca simtiu internu este plantata in spiritulu elevului de creatoriulu insusi si invetiatoriulu are numai sa puna pre elevu in pamentulu acomodat si sub o mâna grigitória si unu ochiu priveghitoriu simburele religiunei va resari, cresce si la tempu va aduce si fruptele sele. Clim'a seu pamentulu coresponditoriu este acolo, unde elevului i se dau exemple de religiune. De aceea stratul primu pentru vieti'a religiosa a elevului este famili'a — suntu parintii. Insemnatatea cea mare a parintiloru, specialminte a mamei pentru vieti'a religiosa-morale a elevului a recunoscut'o Pestalozzi prin scrierea sea: „Wie Gertrud ihre Kinder lehrt.” Copii invetitia a se rogá, pentru ca sa scie rogá mama inaintea loru; ei facu bine, pentru ca abstragu virtutile acestea din tota esperintia loru.

Asemenea parintiloru, cere religiunea, sa fia si invetiatoriulu unu modelu de religiositate genuina. Eseplulu seu vieti'a invetiatoriului este

socia o fata seraca contr'a voiei mamei sele, inse fù impedeceau din partea unui boieriu, care aflându ca fat'a este o prietina a sea din copilaria o ia sie-si de socia. Dn'a Marg. Alesandrescu, care jocà pre Vladutiu mamei, ne presentà cu multa sinceritate imaginea acestui copilu resfatiatu. Aplausulu ce secerà din partea publicului, care si de asta-data fù numerosu, este o dovédă pentru dezeritatea si talentulu cu care artist'a esecuta rolulu seu.

In pies'a a doua „Ciobanulu romanu” se imita cu prea multa scrupulositate natur'a. Imaginea aru fi cascigatu multu prin ore-care idealisare. In imitarea situatiunilor momentulu idealu nu trebuie jertfitu, caci acest'a da luerurilor valórea estetica.

Pies'a a treia „Paracrisierulu” a fostu in parte bine esecutata.

Marti sera se dede „Mesterul Manole” sau fundarea monastirei „Curtea de Argesi” sub voivodulu Neagoe, drama in 5 acte de Penescu. Este cunoscuta tradiunea poporului, care ne spune, ca zidurile ce se radicau diu'a le demolau diavolul in nöptea urmatòria si cladirea nu se potu gata, pana cându mesterulu Manole, in urm'a unei descoperiri prin visu, facu legatura cu calfele sele sa zidesca de via pre femeia ce va sosi mai intâi cu prändiulu intre murii monastirei. Sórtea vol că acesta nenorocita sa fia togma tenera d-na, a lui Manole, care sosindu acolo fu zidita de via in murii monastirei.

Pentru a reprezentà acesta drama, care este un'a dintre cele mai bune producute teatrale a le noastre, se receru poteri mai mari decat suntu cele de care dispune dlu dr. Alexandrescu. Abstragându dela totalitatea reprezentatiunei, unii dintre actorii si intre acesti'a amintim pre dlu Filipu, care esecuta rolulu lui Ghinea, se produsera binisoru.

Raportu comercial.

Sabiul 22 Septembre n. Grâu 5 fl. 33 xr. frumosu, 5 fl. — xr. mestecatu, 4 fl. 67 xr. qualit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. pana 3 fl. —; orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pana 1 fl. 27 xr.; curcuruzu (porumbu) 4 fl. — xr.; cartof 1 fl. 60 xr. galéta austriaca.

Canepe'a — fl. maj'a.
Linte 6 fl. — xr.; mazara 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., maj'a.

primulu si celu mai poternicu mediul pentru escitarea simtiului religiosu in elevu, caci invetiatoriulu este pentru elevu o autoritate, idealulu supremu — si vai de care nu e! — „ce dice elu, este adeveratu, ce face elu, este dreptu, ce ordina elu, este bine.” Cine folosesce la invetimentulu religiosu unu batiu, cine inaltia si dejosesce in aceste ore de devotiu, cine se rapese de vitiu acolo, unde aru trebuu sa pausedie in Ddieu — acel'a nu este invetiatoriu de religiune. Noi desteptam in elevu aceleasi simtiente, de caru suntemu petrunti la tractarea lui. Ca sa fiu priceputu, voi sensibilizá lucrulu prin o asemenare. Dece punemu dòue instrumente musicali cu cérde egalu incordate unulu langa altulu si prin atingerea unei cérde depre unu instrumentu producemu ori-care tonu, atunci aceea-si cérda de pre cela-laltu instrumentu devine singura in vibrare si produce firesce acel'a-si tonu, numai ce-va mai debilu.

Dupa analogia acestui adeveru amu poté dice: cérda voiósă din invetiatori misca prea cea voiósă din elevu, cea trista din invetiatori pre cea trista din elevu, cea religiosa din invetiatori pre cea religiosa din elevu. De intempiñam pre elevu cu o bunavointia, desceptam in elu bun'a-vointia, prin blandetia lu facem blându, prin asprime lu facem renitentu. Astfelui ne putem explica, cum de tocmai parintii cei mai stricti au copiii cei mai petulantii. Astfelui vedem cátă dreptate are Góthe, cându scrie: „Dece luam ómenii numai cum suntu, ii

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr.
Carna de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Un
sorela 79 xr. pana la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Septemb're 1874.

Metalicele 5%	71 35
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	74 55
Imprumutul de statu din 1860...	109 60
Actiuni de banca.....	994 —
Actiuni de creditu	249 —
London.....	109 85
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	77 50
" " " Temisiorene	77 —
" " " Ardeleanesci	75 75
" " " Croato-slavone	80 —
Argintu.....	104 —
Galbinu	5 25 1/2
Napoleonu d'auru (poli).....	8 78 1/2

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetitorésca dela scol'a româna poporala confes. gr. orientala din Stin'a — se deschide prin acest'a concursu pana la 28 Septembre a. c. st. v. cându se va tineea si alegerea.

Aci se cere unu invetiatoriu — care sa fia celu putinu cu clasele normale si pedagogu absolutu.

Emolumentele suntu:

1. In bani, optu-dieci fl. 80 fl. o. a.
2. In naturale 40 vici cu grauntiele cucurudui seu secara.

3. Orgii de lemn cu care incaldie-se si scol'a 3.

4. Cuartiru potrivit sub acoperemntulu scoliei, gradina de legumi si folosulu de pre gradin'a de pomaritu.

5. Ponti de lumina 3.

Doritorii de a ocupá acesta statiune sa se adresedie la subscribulu in intilesulu Statutului Organicu pana la tempulu prefigtu.

In intilegere cu comitetulu parochialu scolariu aternatoriu.

F-Szt. Petru 5 Sept. 1874.

Petru Rose'a (1-3) Prot. gr. or.

La Nr. 340. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunilor invetitorésca dela scolile confesiunale gr. or. Calboru, Bocholtiu, Siorsiu, Prostea si Nocrichiu, se scrie prin acest'a concursu pana la 22 Septemb're st. v. in care di voru fi si alegere.

Emolumentele suntu:

1. La scol'a confesiunale gr. or. din Calboru in bani 200 fl. v. a. din alodiulu comunei, care se voru plati anticipative in 4 rate, langa care cuartiru si lemn de focu.

2. La scol'a confesiunale gr. or. din Bocholtiu in bani 200 fl. v. a. din alodiulu comunei, care in 4 rate se voru plati, pre langa care cuartiru si lemn de focu.

3. La scol'a confesiunala din Siorsiu in bani 200 fl. v. a. dela poporu, solvindu prin epitropia, langa care cuartiru si lemn de incalditudo ajunsu.

4. La scol'a confesiunala gr. or. din Prostea in bani si in bucate din fondulu scoliei si dela poporu 200 fl. v. a. solvindu prin epitropia, langa care cuartiru si lemn de focu de ajunsu.

5. La scol'a confesiunala gr. or. din Nocrichiu 200 fl. v. a. din fondulu scoliei si dela poporu, care se voru plati prin epitropia respectiva, langa care gradina de legumi cuartiru in odiale scoliei, si lemn de ajunsu de focu.

Dela concurrenti se cere a fi de religiunea gr. or., cantareti, si cu moralitate ne-patata, fiindu absoluti de pedagogia si practisati in carier'a invetitorésca. — Cei cu 4 clase gimnasiale voru fi preferiti.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din aceste statiuni, indreptandu si petitiunile la subscribulu mai inainte de alegere sa se faca cunoscuti comunei resp. in persona pre catu ii voru ierta impregiurările.

Nocrichiu in 1 Septemb're 1874.

In contilegere eu comitetele parochiali. G. Maiereu, (1-3) adm. prot.

ad Nr. scol. 179. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniei invetitorésca gr. or. din Mogogi'a tractulu protopopescu Solnocului I-iu devenita in vacanta se deschide concursu.

Emolumentele suntu:

1. Din lad'a comunala primiti pre langa cuitantia in rate lunare 120 fl. v. a.

2. Din interesele fondului Bot'a 180 fl. v. a. primiti pre langa cuitantia dela Epitropia parochiala respective senatulu epitropescu gr. or.

Cuartiru liberu si lemnle trebuciniose. Doritorii de a ocupá acesta statiune

facem mai rei; deca ii tractamu, ca cându aru fi, ce aru trebuu sa fia, atunci ii aducem acolo, unde suntu de a se aduce. La religiune se potrivesc mai multu ca preto-tindenea adevérulu: ca nimenea nu pote dà altui'a, ceea ce elu insusi n're.

„Viéti'a se descepta numai prin vieti'a, religiunea numai prin religiune.” Invetiatoriulu nu va putea aprinde in elevu facili'a religiunei, deca a sea propria va fi stinsa. De capetenia este la invetimentulu religiunei, dice Harnich, ca sa posedem aceea ce avem a insusí copilului: credintia in ce e divinu si prim urmare si in ce e divinu in spiritulu copilului; sperantia, aurora vietiei de dincolo si dincóce de mormantu, ca elevulu sa nu despere nici odata de eternitate; si amóre, cea mai mare intre ele. Fara acest'a invetiatoriulu — dupa cum dice apostolul, este numai o arama sunatoria. De amóre sa fia invetiatoriulu condusul nu numai in orele de religiune, ci pre totutindenea unde conveintiesce, bá s'unde nu conveintiesce cu elevii. De aceea viéti'a lui intréga sa manifesteze supunere, blandetia, paciuntia, moderatiune, fidelitate si consciuntiositate, reverintia facia de totu ce este preste si sub elu, fara a vorbi multu de proprietatea acestorui virtuti, caci cine face multa vorba de virtutile sele, acel'a nu le are. Din tóte faptele lui se transpire religiune, sa se véda, ca lui ii este săntu, totu ce este săntu. Pretotindenea sa se plece inaintea idealelor omenime. I. Paulu dice: „Newton, carele — si descoperea capulu, cându pomenea numele marelui Ddieu,

arni fi fostu si fara curventu invetiatoriu de religiune pentru copii.” Sunu credem, ca tóte acestea le-am putea simulá. Totu ce e prefacutu, se cunosc si copilulu are in privintia acest'a unu sensu tare ageru. Numai ce e naturalu, se prende. „Nu acel'a da esemplu bunu, carele vere, ci acel'a, carele este unu atare!”

Nu e destul, ca invetiatoriulu prin exemplulu seu sa descepte simtiulu religiosu, ci, spre altu desvoltá, trebuie sa-lu si nutrészca. Nutrementul coresponditoriu pentru simtiulu religiosu este Ddieu — nepotendu-lu ómenii cuprinde altfelii — in revelatiunea sea. Acesta revelatiune este dupla: natur'a si omulu, si anume omulu in desvoltarea sea ca omenime, cea ce numim istoria universale, precum si in desvoltarea sea ca individu.

In natura: in complexulu tuturor lucrurilor cuprindere cu sensurile si ne — produse de ómeni, in lume, in totalitatea mare organică, in carea guverna Ddieu, in acest'a introdu invetiatoriile, pre elevulu teu. Atrage-i aici atentiuza asupra a totu ce e maretii — si marétia e intréga natur'a, deca e bine contemplata, arata-i solele resarindu cându acest'a este incungiatatu de aureola aurorei, arata-i ceriulu stelatu, arata-i oceanulu de flori, armonia, ce domnesce in universu, si tóte acestea lu voru umple de reverintia cátرا creatorulu loru, a cărui notiune o abstrage din ele.

(Va urmá.)

inventatorésca sa documentatie in concursele loru asternande subscrisului pâna in 1 Octobre a. c.

1. Atestatu de moralitate.

2. Atestatu ca suntu de religia gr. or.

3. Atestatu de cualificatiune séu celu putienu ca a absolvatu cu succesu bunu studie pedagogice la vre-unu institutu publicu preparandialu si ca a mai servit unde-va că inventatoriu.

Dela inspectoratulu tractualu de scólele confesiunale.

Csicsö-Giurgescu in 24 Augustu 1874.

Ioanu Bodea,
(1-3) protopopu.

Ad Nr. 44 scol. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postului inventatorescu la scóla confesionala gr. or. din Tielin'a protopresbiteratulu Sighisiorei se deschide prin acésta concursu.

Salariul impreunat cu acestu postu este 120 fl. v. a. quartiru si lemne pentru incalditu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramite petitiunile loru instruite in sensulu Statut. org. § 13. pâna in 30 Septembre, c. st. v. la scaunulu protopresbiteralu in Sighisiore.

Tielin'a in 7 Sept. 1874. st. v.

In contilegere cu comitetulu parochiale respectivu.

Zacharia Boiu,
(1-3) protopopu.

Concursu.

La scóla româna greco-orientala din Hermanu, este de a se ocupă o statuie de unu inventatoriu de clas'a III că diriginte, cu salariu de 300 fl. v. a.

Concurrentii sa produca atestatu de cualificatiune, séu 6—7 clase gimnasiale.

Documentele suntu de a se adresă pâna in 22 Septembre c. v. a. c. la subsemnatulu.

Brasovu 6 Septembre 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu,
protopopu si insp. distr.
(1-3) de scóle.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor vacante inventatoresci la scólele confessionale gr. or. din comunele josc insemnate, se deschide prin acésta concursu:

Salariile insemnate cu aceste posturi suntu:

1. La Feldioara clas'a III cu 200 fl. si quartiru.

2. La Apati'a cu 80 fl. v. a. in bani si bucate si quartiru.

3. Ormenisca 100 fl. v. a. in bani si quartiru.

4. Doberleu cu 124 fl. v. a. in bani bucate si quartiru.

5. La filia Bastelecu 110 fl. v. a. in bani si bucate si quartiru.

6. La filia Nou 80 fl. v. a. in bani si bucate si quartiru.

7. La Lisneu cu 80 fl. v. a. in bani si bucate si quartiru.

Doritorii de a ocupă aceste posturi inventatoresci, au a-si tramite petitiunile loru instruite cu documentele prescrise in Statutul Organicu pâna la 20 Septembre a. c. scaunulu protopopescu alu II alu Brasovalui.

In contilegere cu comitele parochiale

Brasovu in 30 Augustu 1874.

Ioanu Petricu
Protopopu si insp. distr.
(1-3) de scóle.

Ad Nr. 242 prot. 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea statuiei de inventatoriu la scóla confesionala din Balanu protopresbiteratulu Ungurasului, se scrie concursu pâna in 14 Septembre cându se va tiené si alegerea.

Emolumentele impreunate cu acésta statuie suntu:

1. 160 fl. v. a. quartiru liberu in edificiulu scólei cu o gradina cu pomi.

2. 50 de miercie de bucate.

3. 6 orgi lemn de focu din care se incaldescé si scóla.

4. 4 fonti lumini.

Doritorii de a ocupă acésta statuie au a sterne petitiunile loru instruite in sensulu Stat. org. pâna la terminulu preseptu la mentionatulu osiciu protopresbiteratu.

Dela concuren'i se cere sa fia pedagogi absoluti.

Füzes-Szt.-Petru 29 Augustu 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu

Petru Rosca
(3-3) Protopresbiteru.

Nr. 134. 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea statuinelor inventatoresci dela scólele confessionali gr. or. din comunele mai josc specificate, se scrie prin acésta concursu pâna in 25 Sept. cal. vechiu a. c.

Salariile suntu:

1. La scóla din Sânto-Andrasiu-Sântuhalmu 300 fl. v. a. 4 stângini cubici de lemn, si quartiru naturulu.

2. Biscari'a-Sieulesti 200 fl. v. a.

2 stângini de lemn, si quartiru.

3. Besanu-Caianelu 150 fl. v. a. 2 stângini de lemn, quartiru si gradina de onu caru de cucurudiu.

4. Sâncreiau 150 fl. v. a. cu prospectu a se urca inca in anulu acesta la 200 fl. 2 stângini de lemn, si quartiru.

Doritorii de a ocupă vre-un'a din aceste statuine au a sterne concursele instruite in sensulu „Statutului organicu“ cu documentele recernte, pâna la terminulu indicat de-adreptulu la subscrisulu.

Dev'a 2 Septembre 1864.

Ioanu Papiu
(3-3) Protopopu.

Ad Nr. 43. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postului inventatorescu la scóla confesionala gr. or. din Tropolda protopresbiteratulu Sighisiorei, se deschide prin acésta concursu.

Salariul impreunat cu acestu postu este 100 fl. v. a. quartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramite petitiunile loru instruite in sensulu Statutului organicu pâna in 30 Septembre a. c. la scaunulu protopopescu in Sighisiore.

Trapolda in 31 Aug. 1874. st. v.

In contilegere cu comitetulu parochiale.

Zacharia Boiu
(2-3) protop. gr. or.

Nr. 214. — 1874.

Concursu.

Pre bas'a bugetului preliminatu pre 1874/5 de adunarea gen. a Asociatiunei tienuta la Dev'a in 10—11 Augustu a. c sub Nr. prot. XXII se publica prin acésta concursu la urmatorele ajutorie:

1. La dône ajutorie de căte 36 fl. v. a. pentru doi sodali de meseria, cua-

lificati de a se face maiestrii.

2. La 10 ajutorie de căte 15 fl. v. a. pentru 10 inventaci de meseria.

Terminul concursului se desfuge pre 25 Octobre a. n. 1874.

Concurrentii la ajutorile de sub 1 si 2 au a-si tramite concursele loru incocé pâna la terminulu indigitatu, provedeute incat pentru sodali in atestatu de boțeu si de purtare morale, cum si cu adeverintia dela maiestrului respectivu, despre aceea cumca suntu cua-

lificati de a se face maiestrii, iera incat pentru inventaci, concursele se fia provedeute cu atestatu de boțeu, de purtare morale cum si cu adeverintia dela maiestrului respectivu despre desteritatea si diliginta in meseria, cu care se occupa.

Din siedicta extraordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane tienuta la Sabiu in 15 Septembre n. 1874.

(2-3)

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de doi inventatori, la scóla conf. gr. or. din comun'a Poian'a-Marolui, in protopresbiteratulu I alu Fagarasiului, se scrie concursu pâna la 28 Septembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu: lefa anuala, pentru inventatoriulu primarui 200 fl. v. a. quartiru si lemne de lipsa.

Pentru inventatoriulu secundariu 100 fl. v. a. cortelu si lemne trebuinciose.

Doritorii de a ocupă aceste posturi, au a-si sterne suplicele loru, instruite in sensulu Statutului Organ. pâna la terminulu susu aretat, scaunulu protopopescu I alu Fagarasiului.

Poian'a-Marolui 30 Augustu 1873.

In contilegere cu concernintele protopresbiteru.

2-3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea postului inventatorescu la scóla conf. gr. or. din comun'a Persani protopres. tractului I alu Fagarasiului; se scrie concursu pâna la 28 Septembre a. c. st. v., cându va fi si si alegerea. — Emolumentele impreunate cu acestu postu, suntu urmatorele.

a) Leşa anuala in bani 150 fl. v. a.

b) de fis care copila aptu de scola 4 corse bucate.

c) Cortelul liberu, in odaile scólelor, si

d) lemne de focu căte voru trebui.

Doritorii de a ocupă acésta statuine au a-si sterne suplicele loru instruite conformu prescriselor Stat. org.; avandu atestatu de cua-

lificatiune, cum si cuno-

scintia cantarilor si a tipicului bisericescu,

pâna la terminulu susu aretat, la

scaunulu protopresbiteralu.

Fagarasius 26 Augustu 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu

(2-3) protop.

Ad Nr. 119 protop. 1874.

Concursu.

Devenindu vacanta statuinea inventatoresca la scóla confesionala gr. orient. din Geoagiu de susu in protopresbiteratulu Albei-Iulie se scrie prin acésta concursu cu terminulu pâna la 20 Septembre a. c.

Emolumentele suntu: 160 fl. v. a. in bani, 6 ferdele grâu, lemne sociale, si cortelul.

Doritorii de a ocupă acésta statuine, sa bine-voiesca a-si sterne petitiunile loru bine instruite la subscrisulu pâna la terminulu susu insemnat.

Alba-Iulia 29 Aug. 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Alesandro Tordasianu

(3-3) Protopresb. gr. or.

Nr. 35. adm. prot. — 1874.

Concursu.

Pentru intregirea statuinelor inventatoresci la scólele gr. or. din urmatorele comune tienetorie de protopresbiteratulu Iliei-Moresiane, se deschide concursu cu terminulu pâna la 14 Septembre a. c. st. v.

1. Gurasada si Gothatea cu scóla in Gurasada; salariu anuale 160 fl. v. a., 25 mesure de cu-

curuzu si 15 de grâu, 3 orgii lemne,

quartiru in scóla statutoriu dintr'o chilia,

o camara, o colina si gradina.

2. Almاسiu - Selise si salariu de 100 fl. v. a. 50 ferdele grâu si 50 de cucuruzu in bombe, lemne dupa trebuintia, quartiru in scóla si gradina de 800□.

3. Godinescu cu salariu de 60 fl. v. a. 30 mesuri de grâu si 30 de cucuruzu, quartiru liberu in scóla, lemne dupa trebuintia si gradina.

4. Runesioru si Vica cu scóla in Runesioru, salariu anuale 100 fl. v. a., 15 mesuri de grâu si 15 de cu-

curuzu, lemne dupa trebaintia si quartiru naturale cu gradina.

5. Bradatiela cu salariu de 100 fl. v. a. 15 mesuri de grâu si 25 quartiru naturale cu gradina.

6. Boiu-de-sus si Boiu-de-jos cu salariu de 60 fl. v. a. 15 mesuri de grâu si 15 de cucuruzu, lemne dupa trebuintia si quartiru naturale cu gradina.

7. Carmazinesci cu salariu de 100 fl. v. a., 15 mesuri de grâu si 15 de cucuruzu, lemne dupa trebuintia si quartiru naturale cu gradina.

8. Gerbi'a cu Poganeschi cu salariu de 80 fl. v. a., 15 mesuri de grâu si 15 de cucuruzu, lemne dupa trebuintia si quartiru naturale cu gradina.

9. Micanesci cu salariu de 85 fl. v. a. 15 mesuri de grâu si 15 de cucuruzu, lemne dupa trebuintia, si quartiru naturale cu gradina.

10. Certejulu-de-jos cu Coagea cu salariu de 75 fl